

Tartu ülikooli arhiiv ERKA-s; „Ломоносовский Сборник“ 1901, lk. 43—45.

A. L-r.

LENDER, Elfriede Amanda, koolitegelane, sünd. 7. V 1882 vkj. Tallinnas vabrikutöölise J. Meikov'i tütre, õppis 1891—1900 kohalikus vene gümnaasiumis, toimis 1901—04 algkooliõpetajana, abiellus 1904 insener V. Lender'iga (vt.), avas 1906 eraalgkooli ja 1907 selle asemel tütarlaste eragümnaasiumi, mille juhatajana ta on toiminud tänini (1939). — Teatava tähtsuse eesti kooliajaloos on L. omandanud oma eragümnaasiumi tõttu, kus Vene ajal õppekeeleks oli vene keel, ent seejuures õpetati ka eesti keelt, seega noorsoos rahvustunnet arendades. Esimene lend oli gümnaasiumis 1912. Kuni kevadeni 1938 on kooli lõpetanud 26 lendu 661 õpilasega, kuna koolist on läbi käinud 3755 õpilast. Gümnaasiumi jaoks ehitati 1935 ajakohane oma hoone.

EKS-i arhiivist saadud andmed; „Eesti Naine“ 1927, nr. 10; Lühikene ülevaade E. Lender'i tütarlaste erahumanitaargümnaasiumi 25 a. tegevusest (1932) jm. saadud andmed. T.

LEOKE, Hans (pseud. Kevadelind), õpetaja, raamatukaupmees ja kirjastaja, sünd. 27. XII 1852 vkj. Viljandimaal Vana-Võidus mõisapuusepa pojana, õppis Viljandi khk-koolis ja omandas õpetajakutse Viljandi kreiskoolis. L. oli õpetajaks mitmes kohas Viljandimaal 1872—90, teotses seejärel raamatupidajana Suure-Kõpus „Puna“ vabrikus ja siirdus 1896 Viljandisse oma raamatukauplust juhtima; surn. 16. VIII 1919 ukj. Viljandis. — Õpetajana võttis L. agaralt osa seltskondlikust tegevusest ning saatis ms. J. Hurdale (vt. *Suppl.*) vanavara; ta asutas 1891 Viljandis esimese eesti raamatukaupluse, mõni a. hiljemini ka laenuraamatukogu ja hakkas a-st 1896 õige laialiselt kirjastama eestikeelseid raamatuid. A. 1900 asutas ta täieliku näidendite laenutamise keskkohta. Ta „Rahvanäitemängude“ sarjas esines üksi 242 nr. L. on teotsenud ka tõlkijana, avaldanud paarkümmend raamatukest varjunimede all ning anonüümsena ja mitu raamatute ja näidendite nimekirja. Ta püüdis luua ka midagi arhiivraamatukogu taolist, kuhu koondas õige rikkalikult eestikeelseid raamatuid, ajakirju ning ajalehti. Alates a-st 1927 on kogu osaliselt realiseeritud.

„Sakala“ 1919, nr. 86, 88; Elmar Leoke'selt (Tallinnas) jm. saadud andmed. R. A.

LEPIK, August, insener-agronoom, sünd. 25. I 1891 vkj. Rakvere v. Järni külas väikepõllumehe pojana, õppis kohalikes algkooles, Rakvere linnakoolis ning pedagoogilisil kursusel seals., lõpetas Ufa maamõõdukeskkooli 1911 ja Moskva põllumajanduse instituudi inseneriteaduskonna 1920. L. on töötanud maakorralduse ja maamõõdu alal 1911—14 ja hiljemini maaparandustööde alal mitmel pool Venemaal. A-st 1920 on L. põllutööministeeriumis juhtinud riiklikke maaparandustöid esialgu kultuurinsenerina, 1923—29 Kultuuritehnika Büroo juhatajana, a-st 1929 Katastri ja Maakorralduse Osakonna direktorina ja ühtlasi Maaparanduse Ameti juhatajana. Ta on olnud Keskveekomisjoni esimees 1922—29, Tallinna tehnikumi ja P.-Eesti põllutöökeskkooli õppejõud 1921—26, E. Maapanga nõukogu liige 1926—34, Asunduskomisjoni abiesimees 1932—33 ja esimees 1933—38 ning Asundusnõukogu esimees a-st 1938, E. Tehnilise Seltsi juhatuse liige a-st 1922 jm. tegev. Kõik riiklikud sisevete reguleerimise, veejuhtmete rajamise ning suuremad maaparanduse tööd Eesti omariikluse ajal on teostatud L-u üldjuhtimisel. A-st 1933 L. on E. Sooparanduse Seltsi auliige ja a-st 1938 Loodusvarade Instituudi liige. Ta on avaldanud erialalisi artikleid ajakirjus „Agronoomia“, „Uus Talu“, „Sookultuur“, „Põllumajanduse Peavalitsuse Aastaraamat“ I, II (Tall., 1927, 1929) jm.

Isikl. saadud andmed. K. L.

LEPIK, Elmar, botaanik, sünd. 22. IX 1898 vkj. Jõgeval põllumehe pojana, lõpetas Tartus H. Treffner'i gümnaasiumi 1921, õppis Tartu ülikooli matemaatika-loodusteaduskonnas, mille lõpetas 1926 mag. bot. astmega. L. töötas 1926—28 Rockefeller Foundation'i stipendiaadina Šveitsis ja omandas 1928 Zürichis dr. sc. nat. astme. L. on olnud 1929—37 Tartu ülikooli põllumajandusteaduskonna taimakasvatuse dots., a-st 1938 erakorraline prof. ja ühtlasi a-st 1929 Taimahaiguste-kabineti ja Fütopatoloogia katsejaama juhataja. — L. on avaldanud hulga teaduslikke jm. töid taimepatoloogia alalt peamiselt kodu- ja välismaa ajakirjus, uurinud kodumaa seenestikku ning organiseerinud tege-